

Ljubljana, 11. 7. 2018

Vodja poslanske skupine XXX
Državni zbor Republike Slovenije
Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana

Zadeva: Kodeks etike poslancev Državnega zbora RS

Spoštovani,

v [Transparency International Slovenia](http://www.transparency.si) (TI Slovenia) smo ob doživljenjski izključitvi poslanca Državnega zbora Zmaga Jelinčiča iz Sveta Evrope predsednika Državnega zbora Republike Slovenije (DZ RS) mag. Mateja Tonina pozvali k oblikovanju delovne skupine, ki bi opravila razpravo in usklajevanje o vsebini morebitnega kodeksa etike poslancev in poslank Državnega zbora. Predsednik DZ RS Matej Tonin nas je v torek, 10.7.2018 obvestil, da predlog med vodji poslanskih skupin na delovnem posvetu dne 5. 7. 2018, kjer da je idejo predstavil, ni imel ustrezne podpore.

V TI Slovenia takšno stališče obžalujemo, čeprav nas ne preseneča. Navsezadnje je Skupina držav proti korupciji (GRECO) v svoja priporočila sprejem kodeksa poslancev DZ RS prvič uvrstila že leta 2012 (poročilo je bilo objavljeno leta 2013), a do sprejetja v tem času ni prišlo, kljub več vmesnim opozorilom te institucije, zadnje poročilo je bilo objavljeno 5. 7. 2018. V prvem poročilu so ocenjevalci jasno zapisali: »Že to, da mnogi poslanci ne vidijo, da ima lahko kodeks/sklop pravil obnašanja jasno dodano vrednost – zanje in za njihovo javno podobo – je simptomatično za njihovo pomanjkljivo zavedanje o etičnih vprašanih nasploh./.../ Namesto da bi poslanci prevzeli odgovornost ter si prizadevali za preprečevanje takih pojavov v prihodnje in izboljšanje javne podobe, mnogi valijo krivdo na druge in trdijo, da je te kršitve zagrešilo nekaj "slabih posameznikov".«

K spremembi navedenega stanja duha očitno ni bistveno pripomogla tudi Zaveza za boj proti korupciji TI Slovenia, s podpisom katere se je večina prejšnjega sklica Državnega zbora zavezala za sprejetje kodeksa etike.

Etični kodeks ob primernem zakonodajnem okvirju predstavlja enega izmed potrebnih elementov zagotavljanja višjega standarda delovanja poslancev in drugih funkcionarjev. Prav tako pa je kodeks sporočilo državljanom in državljanom Republike Slovenije, da so njihovi predstavniki sposobni presegati politične delitve in določiti, katera ravnanja so zaželjena in katera ne, predvsem pa neetična ravnanja obsoditi in sankcionirati. Raziskave namreč kažejo, da je zaupanje v delo Državnega zbora nizko. Zadnji Eurobarometer (marec 2018) denimo kaže, da Državnemu zboru ne zaupa kar 77% vprašanih v Sloveniji, kar je sedemnajst odstotkov nad povprečjem EU, v Global Corruption Barometer 2016/17 pa so vprašani med devetimi institucijami za predstavnike Državnega zbora največkrat odgovorili, da je večina oz. so vsi skorumpirani. Takšna statistika je zaskrbljujoča in terja takojšnje ukrepanje.

Prosimo vas, da nas obvestite o stališču vaše poslanske skupine glede kodeksa etike poslank in poslancev Državnega zbora.

S spoštovanjem,
Sebastijan Peterka
Generalni sekretar